

ТЕМА 3

ПОКЛИКАННЯ ЛЮДИНИ

Ситуація морального змісту

Познайомтеся з ситуацією морального змісту та поміркуйте.

Англійський художник Карл Генріх Блох (1834-1890) сидить в задумі біля своєї картини. Мабуть, пригадує ті юнацькі роки, коли щодня задавався питаннями: «Для чого я живу? У чому моє покликання?». Як християнин, дуже боявся його не виконати...

А тепер він малює одну з 23 картин про життя Ісуса Христа для каплиці короля Крістіана IV. Ці картини з історій Нового Завіту зробили Блоха одним з найбільш популярних живописців своєї країни. І, можливо, саме в цей момент художник розуміє й дякує Господу, що Він відповів на його побоювання й допоміг не розминутися з покликанням усього свого життя. Тепер ці картини розумітимуть не тільки знатні, освічені люди, але навіть ті, які не вміють читати. Його картини розповідають кожному про Спасителя.

За своє коротке життя Карл Блох написав 250 картин і 75 гравюр і втілював своє покликання в життя.

- Чи підтверджує історія Карла Блоха, що пошук свого покликання – складне заняття? Чому?
- Чи можна стверджувати, що християни особливо відповідально ставляться до реалізації свого покликання? Чому?
- Як пов'язані між собою сенс життя, покликання, таланти, успішність, щастя?

Золоті вірші уроку:

**«І почув я голос Господа, що говорив: кого я пошлю, і хто піде для Нас?
А я відказав: «Ось я – пошли Ти мене!»**

(Іс. 6:8).

«Ми – Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували»

(Еф.2:10).

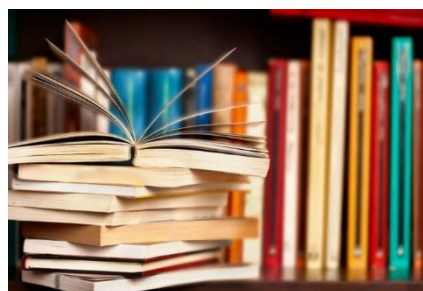
Прочитавши золоті вірші, поміркуйте, про що йтиметься на уроці.

На уроці дізнаєтесь:

1. Що таке покликання.
2. Що таке духовно-моральне очищення.
3. Як співпрацювати з Богом.

Скарбничка мудрості Збагачуємо свій словничок

*Прочитайте ключові слова уроку.
Чи знайомі вони вам?
Як ви їх розумієте?
Запам'ятайте значення цих слів.*

Ключові слова:

Покликання – особлива здібність до певної справи, поклик, призначення; це талант, відданий на служіння Богу і людям, направлений в те русло, яке передбачив Господь.

Духовно-моральне очищення – звільнення від недоліків, гріхів; повернення до внутрішньої чистоти.

Співпраця з Богом – спільна праця людини з Богом для досягнення високої мети.

Відповідальність за долю народу – усвідомлення необхідності виконувати своє життєве призначення перед Богом, державою, народом; відчуття любові до свого народу, прикладання всіх зусиль, щоб зробити те, до чого маєш хист, на благо народу.

Пізнавальний текст

Прочитайте текст і поміркуйте над його змістом.

Покликання як співпраця з Богом

Бог все створив з певною метою і нема нічого, що було б випадковим чи безцільним у нашому світі. Це можна прослідкувати в природі й у суспільстві.

Розглядаючи будову механічного годинника, ми бачимо зубчасті колеса, які, зачепившись одне за одне, крутяться, і годинник працює. Це ціла система, де є передаточне, секундне, часове, хвилинне й інші колеса. Кожне на своєму місці й виконує певну функцію. Уявімо, що якогось з них не було б, чи йшов би годинник?

Якщо в механізмі годинника кожне колесо, навіть найменше, важливе, то тим більше кожна людина важлива для Бога. Господь хоче, щоб усі брали участь в Його величному плані. Не важливо, яким колесом ви будете в Божому годиннику, головне – мати своє місце й виконувати Божу волю щодо свого життя.

У людини, створеної за образом і подобою Божою, є певне призначення – **покликання**. В книзі Єремії йдеться, як одного разу Бог сказав цьому пророку: «Ще поки тебе вформував в лоні матері, Я пізнав був тебе, ... тебе посвятив, дав тебе за пророка народам!». Ще до народження Єремії Бог мав певне бачення на його життя, заклав в ньому здібність до Божої праці. Це закономірність. Вона стосується життя не тільки пророків, а й кожного з нас. У відповідний час Бог хоче, щоб людина виконала своє покликання. Запам'ятаймо: покликання є вищим і більш значущим, ніж талант.

Нам всім потрібно виконати певну місію на Землі – проявити свою божественність і **покращити оточуючий світ**. Тому **реалізацію покликання можна вважати справжньою співпрацею з Богом**. Ми маємо своє призначення, яке дається Богом, і в житті настає той момент, коли Бог кличе до певної праці. Питання лише в тому, чи почує людина Його голос і чи відгукнеться на Його поклик.

Бог хоче, щоб людське життя не було безцільним. Розуміємо: кожна річ має своє використання, так і люди створені для певної мети. Ця Божа мета є дуже доброю для людини.

1. У чому особливість всього Божого творіння?
2. Чи є щось безцільне, зайве в світі, Творцем якого є Господь Бог?
3. Те, що людина створена за образом і подобою Божою, чи це означає, що вона має певне унікальне призначення (покликання)?
4. Що Бог наперед приготував особисто для кожної людини (відповідно до Еф. 2:10)?
5. Чому покликання ще можна назвати співпрацею з Богом?

2. Як знайти своє покликання і не помилитися

Покликання розкривається протягом усього життя. Як же сьогодні підліткам і молоді знайти своє покликання? Це похвально, коли християнин задає собі питання: «Для чого я живу?». Біблія дає свої відповіді на це складне питання. По-перше, Бог хоче, щоб ми проводили чисте життя, пізнавали Його. По-друге, необхідно поступати з іншими так, як хочемо, щоб поступали з нами, – з любов'ю. По-третє, якомога більше робити добрих справ, тому що Сам Бог є Добро. Зробиш одну справу, іншу – й побачиш, що до душі, що краще виходить, де проявляються таланти.

Інколи потрібно бути наполегливим у здійсненні покликання та слухати своє серце, а не тих, хто щось помилково вам підказує. Один хлопчик з раннього дитинства хотів бути пожежником і тим допомагати людям. Класна керівниця вважала, що ця професія не для його здібностей, радила поступати до якогось престижного університету. Але учень мав стійкий характер і вирішив не зраджувати своїй мрії. Через декілька років у будинку вчительки сталася пожежа і вона викликала рятувальників – тільки на них була вся надія. Яке ж було диво, коли саме той колишній учень приїхав на допомогу нещасним. Вчителька попросила пробачення у свого вихованця, який став майстром свого діла.

Інколи буває, що на певному життєвому етапі людина зрозуміє: вона обрала не ту професію, бо боялася бути самостійною і вважала покликання батька чи друга своїм покликанням. Від цього – психологічні кризи й незадоволення собою. Праві ті, хто сміливо змінює фах та сферу діяльності заради душевної радості, – нехай із запізненням, але знаходиться ціль свого буття. Бог підказує нам шлях до щастя.

Коли ви знаєте, хто ви й для чого живете, життя набуває зовсім іншого змісту. Покликання знаходить той, хто не лінується, а використовує кожную нагоду, щоб служити іншим. Лише таким чином можна розпізнати своє

покликання. «Просіть – і буде вам дано, шукайте – і знайдете, бо кожен, хто просить – одержує, хто шукає – знаходить», – так сказав Ісус Христос в Нагірній проповіді.

Кожне життя – це покликання, і кожна людина – покликана. Покликання пов'язане з пошуком себе справжнього. У кожної людини є своє призначення, бо всі ми різні, унікальні. Не можна шукати все життя, врешті-решт треба ризикнути. Кожне рішення про вибір конкретного шляху вагається між страхом і ризиком. У покликанні не йдеться про стовідсоткову впевненість.

Це велике щастя – виконувати те, що Бог запланував саме для вас! Кожна людина прагне досягти успіху. Це цілком можливо, адже кожен має свій власний талант. Якщо живеш у згоді із внутрішнім «я», зі своїм покликанням, відчуєш себе щасливим. Тоді приходить усвідомлення, що життя прожите не даремно.

6. Які поради дає Біблія щодо пошуку життєвого сенсу?
7. Чому потрібно бути наполегливим у здійсненні покликання?
8. Чи можна помилитися з реалізацією свого покликання?
9. Як зрозуміти своє покликання?
10. Коли людина може відчувати себе щасливою?

Біблійна історія

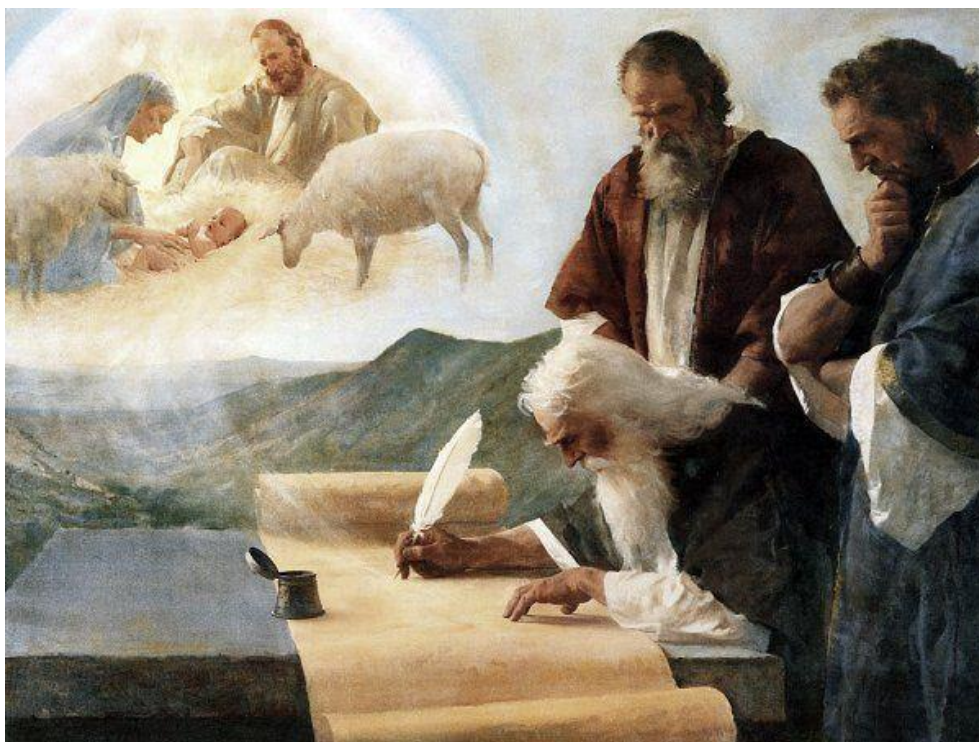
Прочитайте біблійні історії, зверніть увагу, як біблійні персонажі реагували на Божий поклик.

1. Очищення й покликання Ісаї

(Іс. 6:1-9)

Якось Ісаїя прийшов у храм помолитись. Але стало відбуватися щось неймовірне. Перед його поглядом наче відкрилась завіса, і він побачив, що відбувається у духовному світі: Там, де вівтар, на високому, піднесеному престолі був Господь. Серафими літали навколо і прославляли Бога: «Свят, свят, свят, Господь Саваот, уся земля повна слави його!». Вони захоплювались Божою святістю! Від цих зачудованих вигуків аж захитались підвалини Божого храму і він переповнився димом! Божий чоловік раптом усвідомив, що стоїть перед святим Богом і в той же час являється грішником! Він із жахом вигукнув: «Горе мені, загинув я! Бо я людина з нечистими устами і живу посеред народу нечистоустого, а мої очі бачили Царя, Господа Бога!» Перебуваючи у Божій присутності, Ісаїя побачив свій гріх, якого

раніше не усвідомлював! В сльозах почав щиро каятись. Бог почув цей плач і прийняв каяття та очистив його уста (сам цього зробити ніколи б не зміг). В ту мить Ісая відчув, що його гріх прощений! Його уста і душа були очищені від гріха! Одразу ж відчув легкість в своєму серці. Контраст був разючим: до каяття – тягар, нечистота, пригніченість; після – легкість, очищення, прощення! Наче крила вирости за спиною! О! Як Ісая щиро дякував за це Господу!

*Гаррі
Андерсон.
Пророк Ісая
передрікає
народження
Христа.*

В цю мить він зрозумів, що став свідком наради Святої Трійці й Вона вирішує, кого послати на

землю свідчити про Спасителя. «І почув я голос Господа, що говорив: кого Я пошлю, і хто піде для Нас? А я відказав: «Ось я – пошли Ти мене!» На той час муж Божий вже трудився для Господа. Але тепер Бог доручив йому служіння пророка, щоб передавати народу всі Його слова.

З тих пір Ісая був вірним своєму покликанню. Завжди ретельно записував Божі попередження, настанови – взяв на себе обов'язок відповідати за певну ділянку Божої роботи. Пророк виконав Боже покликання, адже це стало найважливіше у його житті. Ісая підкорився Богу, виконав Господню волю щодо свого життя – він служив Богові і людям. Багато пророцтв збулось протягом його життя, багато після його смерті, а багато ще мають збутися в майбутньому. По суті Ісая взяв на себе відповідальність за долю свого народу, бо погодився передавати Божі слова, настанови і застереження. А від цього залежало життя і майбутнє цілого народу.

1. Яка особлива подія сталася в житті «п'ятого євангеліста», пророка Ісаї?

2. Що зрозумів Ісая, перебуваючи в Божій присутності?
3. Чи очистився Ісая від гріха? Як саме?
4. Як Ісая відгукнувся на Божий поклик?
5. Ким став Ісая після прощення, очищення?
6. Чи потрапили в Біблію пророцтва Ісаї, яка це книга?

2. Естер рятує свій народ

(Естер 4:1-17; 5:1-4; 7:1-10; 8:3-12)

Вороги задумали знищити ізраїльський народ. До Естер-цариці прийшов родич, який промовив: «Якщо ти промовиш в цей час, то звільнення і свобода прийде для народу з іншого місця, а ти загинеш. І хто знає, чи не ради цього часу досягла ти царського престолу». Естер вирішує йти до царя. До такого державного діяча, як цар, не можна було звертатись без попередньої домовленості. І за те, що його відволікають від державних справ, людину страчували. Естер ризикувала своїм життям! Але вона на це не зважала, бо дуже вболівала за долю свого народу. Вона і весь народ постили, молилися три дні.

*Едвард Армітидж.
Свято Естер. 1865*

Бог почув молитви усього народу, побачив піст – і це принесло свободу людям. Естер виконала Божу волю щодо свого життя, виконала своє призначення, покликання. Настав той момент, коли

вона сказала: «Ось я – пошли мене!».

7. Чому саме від Естер залежала доля народу?
8. Коли вона ризикувала своїм життям?
9. Чи виконала Естер свою місію?

10. На кого цариця поклала свої сподівання та від кого чекала допомоги?

Гордість України

На уроках історії, літератури можна почути про багатьох людей, які виконали своє покликання. Наприклад, княгиня Ольга та її онук – князь Володимир. Найпершою та найголовнішою заслугою Ольги було прийняття християнства.

Важливо зазначити, що в її княжому роді Рюриковичів вона була першою княгинею-християнкою. Княгиня виховувала своїх онуків у пошані до Христової віри, в любові до Бога й до Його Слова, адже розуміла, що хтось з них буде правити Київською Руссю. Княгиня дуже хотіла, щоб майбутній правитель-князь був послідовником Христа і втілював Заповіді Божі не тільки в своєму житті, а й у керівництві країною. Молитви, старання, надії Ольги на Бога дали свої плоди: Україна стала християнською державою завдяки тому, що її онук, князь Володимир, у 988 році офіційно запровадив християнство на Русі-Україні. І княгиня Ольга, і князь Володимир виконали Боже покликання, Божу волю в своєму житті.

Ворота Володимирського Собору в Києві

1. Як княгиня Ольга та князь Володимир виконали Боже покликання?

Життєва історія

Познайомтеся з життєвою історією та поміркуйте, як чудесним образом Бог може діяти в житті людини.

Два хлопчики 6-ти й 7-ми років гралися на пагорбі. Вони знайшли невідомий предмет і вирішили подивитись, що це таке. В цей час батько одного з них, підійшовши до воріт свого подвір'я, гукнув: «Юрко, додому!

Чекаю тебе в майстерні!». Юра знехотя підвівся: «Я тут, тату! Зараз йду!». А другові сказав: «Ходімо зі мною. Тато працює в майстерні, допоможемо йому. Буде цікаво!». Хлопці побігли до Юркового батька. Вони вже були біля дому, як на тому місці, де вони щойно гралися, пролунав вибух. Це вибухнув снаряд, що залишився після Другої світової війни...

Це лише один день з життя Юрія Богачова, який пізніше став заслуженим артистом України, відомим у своїй країні та за її межами як оперний співак і обдарований актор. Його змалечку вчили слухатись. І в той день він із своїм товаришем залишилися живими лише тому, що відгукнулися на поклик батька, послухалися і виконали його прохання.

До речі, Юрій Богачов теж виконав Боже покликання щодо свого життя: прославляв Бога своїм співом, писав вірші, пісні, книги, свідчив про покаяння своє та сім'ї. Бог не даремно зберіг його в дитинстві від вибуху, а потім беріг впродовж усього життя.

1. Чому послух батькам такий важливий?
2. Як саме Юрій Богачов виконав Боже покликання?

Пам'ятка

Як зрозуміти своє покликання

1. Говорити з Творцем про своє покликання.
2. Зануритися в самоаналіз.
3. Розвивати чутливість до потреб інших.
4. У всіх і всьому шукати гарне.
5. Розширювати знання про професії.

6. Відкинути грошові пріоритети.
7. Вести здоровий спосіб життя (фізичний і духовний).

Моральний практикум

Робота в парах

1. Поміркуйте, чи виконали ці відомі біблійні особистості Боже покликання щодо свого життя та як саме: Мойсей; пророк Самуїл; Діва Марія; учні Ісуса Христа; багатий юнак, що розмовляв з Ісусом; Син Божий Ісус Христос.
2. Створіть пам'ятку «7 перешкод на шляху покликання». Скористайтеся матеріалами для довідок. Розташуйте пункти в порядку значущості.

Для довідок: гонитва за вигодою і грошима; суспільні стереотипи; лінь і пасивність; невпевненість у собі, комплекси і страхи; відсутність необхідних знань; порівнювання себе з іншими не на користь собі; прагнення бути модним, а не справжнім.

Дискусійні питання

3. Поміркуйте, дайте відповіді:
Чи кожна людина розуміє своє покликання?
Чи може людина прожити життя і не здійснити свого покликання?
4. Створіть на дошці колективний асоціативний куш «До чого я покликаний?».

Підсумовуємо

Скласти підсумковий інформаційний текст (8-10 речень, усно) за головним змістом уроку.

Сьогодні на уроці ...

- **я дізнався/дізналась...**
- зрозумів/зрозуміла, що ...
- навчився/навчилась... і запам'ятав/запам'ятала...

Я прагну...

У своєму житті я використаю...

Тепер я можу пояснити іншим ...

Я хочу запитати...

Виконаємо вдома

Завдання за вибором

1. Створити презентацію: «Здійснення покликання відомого історичного чи культурного діяча».
2. Взяти інтерв'ю у найближчого оточення: «Як здійснюється моє покликання».
3. Написати повідомлення: «Як я розумію своє покликання».
4. Написати есе: «Чи можуть шкідливі звички зруйнувати таланти, завадити самореалізації людини».
5. Зробити малюнки / колажі до історії пророка Ісаї та цариці Естер.